

**UCHWAŁA NR XIII/103/25
RADY GMINY MRĄGOWO**

z dnia 26 marca 2025 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Szczerzbowo na lata 2025-2031

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.)

Rada Gminy Mrągowo uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Szczerzbowo na lata 2025 – 2031 przyjęty Uchwałą Nr 2/2025 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Szczerzbowo z dnia 26.01.2025 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mrągowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Szarek

Załącznik nr 1
do uchwały nr XIII/103/25
Rady Gminy Mrągowo
z dnia 26 marca 2025r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SZCZERZBOWO NA LATA 2025-2031

Gmina Mrągowo
Powiat Mrągowski
Województwo Warmińsko-Mazurskie

Marzec 2025 r.

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp

2. Opis stanu istniejącego oraz opis kierunku rozwoju

- 2.1. Charakterystyka wsi oraz zarys historyczny
- 2.2. Zasoby miejscowości Szczerzbowo
- 2.3. Analiza SWOT wsi Szczerzbowo
- 2.4. Analiza zasobów miejscowości Szczerzbowo – misja i wizja rozwoju

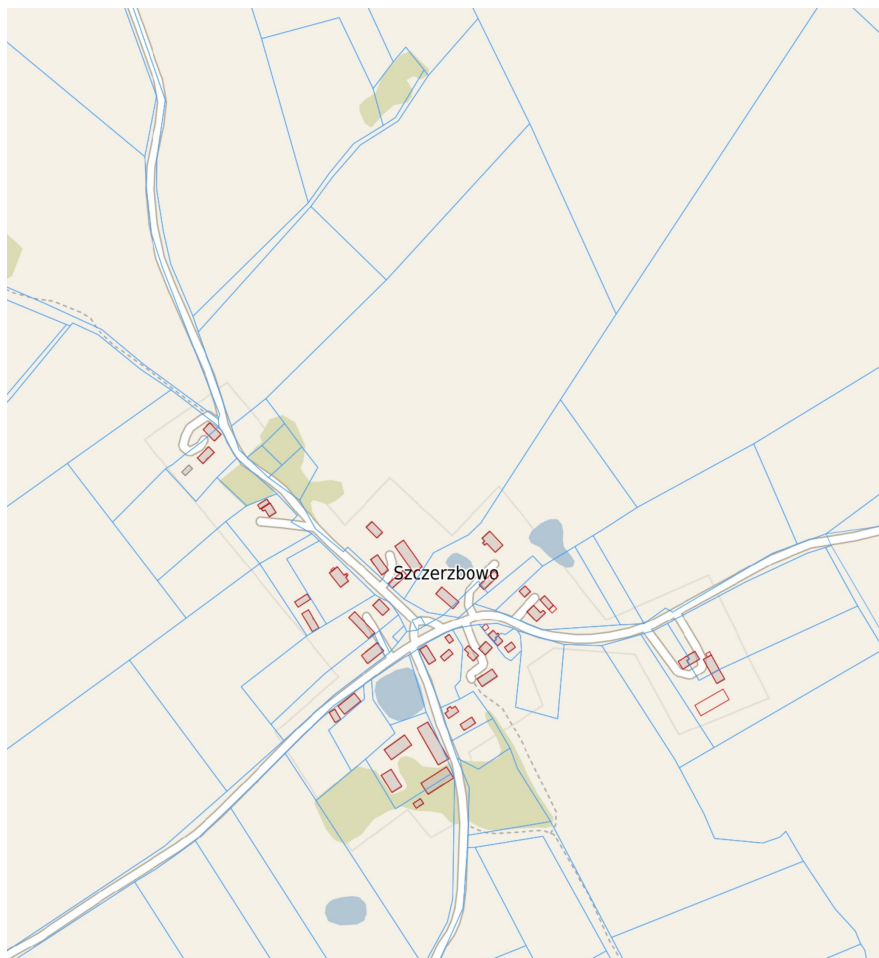
3. Planowane przedsięwzięcia – opis i kosztorys

- 3.1 Budowa przystanku autobusowego w nowej lokalizacji
- 3.2 Zagospodarowanie terenu publicznego na działce nr 85/4 - wokół świetlicy wiejskiej
- 3.3 Rowerowa przystań nad stawem
- 3.4 Zagospodarowanie stawu wiejskiego
- 3.5 Zagospodarowanie skwerku na skrzyżowaniu w centrum wsi
- 3.6 Zagospodarowanie szlaków spacerowych – zieleń i infrastruktura
- 3.7 Modernizacja dróg powiatowych
- 3.8 Budowa parkingu przy cmentarzu gminnym
- 3.9 Remont zewnętrznej substancji budynku świetlicy (izolacja wilgociowa i ocieplenie)
- 3.10 Budowa parkingu przy świetlicy wiejskiej
- 3.11 Zestawienie planowanych realizacji

1. Wstęp

W 2024 roku sołectwo Szczerzbowo zostało zgłoszone do współpracy w inicjatywie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Odnowa Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...”. Zatwierdzenie sołectwa do współpracy przez Zarząd Województwa oznaczało konieczność utworzenia niniejszego Planu Odnowy Miejscowości Szczerzbowo. Plan określa główne kierunki działania urokliwej miejscowości Szczerzbowo, w celu jej rozwoju, poprawy jakości życia mieszkańców oraz ich aktywizacji.

2. Opis stanu istniejącego oraz opis kierunku rozwoju

2.1. Charakterystyka wsi oraz zarys historyczny

Charakterystyka wsi:

Szczerzbowo (dawniej *Sziersbowen.*, *Szersbowen*, *Talhausen*) – wieś położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie mrągowskim, w północno-wschodniej części gminy Mrągowo. Od Mrągowo oddalona o 14 km. Szczerzbowo na obszarze gminy Mrągowo sąsiaduje z miejscowościami Budziska, Boże, Wyszembork, Mierzejewo, jednak najbliższą Szczerzbowa położoną jest miejscowość usytuowana w gminie Ryn – Słabowo. Miejscowość w jej centralnej części przecinają dwie drogi powiatowe o nr 1622N oraz 1739N. Miejscowość jest jedyną wchodzącą w skład sołectwa Szczerzbowo, które stale zamieszkuje 75 osób (stan na grudzień 2024 r.). Pomimo tego, że miejscowość jest niewielka i zamieszkuje ją nieduża społeczność, cechą od zawsze charakteryzującą Szczerzbowo jest jego bogactwo kulturowe wywodzące się z różnorodności pochodzenia mieszkańców.

Szczerzbowo wyróżnia się zachowaniem tradycyjnej zabudowy wsi. Miejscowość ukształtowana jest na pruskim planie zabudowy, gdzie do dziś wszystkie budynki to zabudowania oryginalne. Zgodnie ze „Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Mrągowo do roku 2030” Szczerzbowo to miejscowość pełniąca funkcje rolnicze, o umiarkowanym tempie rozwoju i wyjątkowych walorach krajobrazowych i kulturowych. Rekomendacje strategii oraz „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” wskazują, że *należy zachować układ przestrzenny wsi*.

Szczerzbowo to miejsce malownicze, z elementami krajobrazu tradycyjnej wsi, stawami i dostępem do lasów. Jego unikalny charakter przyczynił się do wytyczenia trasy Mazurskiej Pętli Rowerowej na odcinku Mrągowo-Ryn właśnie przez Szczerzbowo.

Zarys historyczny:

Miejscowość powstała prawdopodobnie w 1555 r., kiedy to starosta Rynu Georg von Diebes sprzedał 4 łany sołectkie wolne od czynszu Wawrzyńcowi, synowi sołtysa z Ławek (gm. Ryn), z obowiązkiem założenia 40-łanowej (668 ha) wsi czynszowej „w lesie Sądry”. Zobowiązanie zostało dopełnione, lecz o losach wsi w ciągu dwóch następnych stuleci brakuje wiadomości.

W 1785 r. było w niej 11 dymów, w 1815 r. i w 1823 r. - 17 dymów i 118 mieszkańców, w 1838 r. - 20 dymów i 127 mieszkańców. W 1849 r. wieś „Szerbowen” miała 21 chałup chłopskich i 135 mieszkańców, a w 1870 r. – 150 mieszkańców.

Od 8 października 1927 r. Szczerzbowo stało się samodzielną jednostką administracyjną. W 1939 r. było tu 35 gospodarstw domowych, w tym 14 gospodarstw rolnych, z których 2 miały wielkość 5-10 ha, 6 w granicach 10-20 ha i 6 w granicach 20-100 ha. Liczba mieszkańców wynosiła wtedy 146 osób.

W Szczerbowie zlokalizowany jest tylko jeden obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków Gminy Mrągowo i jest to dawny cmentarz ewangelicki z XIX w (dz. ew. nr 15/1). Dzięki staraniom mieszkańców malowniczo położony cmentarz został ponownie otwarty.

2.2. Zasoby miejscowości Szczerbowo

Zasoby przyrodnicze

- atrakcyjne położenie pomiędzy dwoma Obszarami Chronionego Krajobrazu: Wielkich Jezior Mazurskich oraz Jezior Legińsko-Mrågowskich
- 20 km do granicy Mazurskiego Parku Krajobrazowego
- Jezioro Sałęt, Jezioro Notyst, Jezioro Ryńskie w zasięgu kilku kilometrów od Szczerbowa
- duże obszary niezabudowane, pola uprawne, pastwiska, ugory, zagajniki, obszary leśne, zadrzewienia śródpolne, miedze – charakterystyczny krajobraz wiejski
- stawy w obrębie miejscowości
- w okolicy dużo terenów lesistych
- ze względu na zasoby przyrodnicze Szczerbowo i jego okolice stanowią część obszarów łowieckich Koła Łowieckiego Jeleń z Giżycka - jednego z najstarszych kół łowieckich na terenie Mazur, wyróżniającego się wieloletnimi tradycjami

Zasoby kulturowe

- tradycyjna zabudowa wsi - miejscowość ukształtowana na starym pruskim planie zabudowy, we wsi wyłącznie oryginalne zabudowania, brak nowych budynków odstających stylistyką, wszelkie renowacje i remonty w ramach historycznych założeń architektonicznych wsi
- zabytkowy cmentarz ewangelicki datowany na XIX wiek, obecnie cmentarz gminny
- rodzinne Muzeum Regionalne w Sądrach oddalone od Szczerbowa o 4 km
- kolekcja książek kucharskich ze szczególnym nastawieniem na tradycyjną kuchnię polską i litewską, z własnym ex libris Szczerbowa
- kolekcja książek przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych zasobów przyrodniczych, z własnym ex libris Szczerbowa
- zbiór dokumentacji nt. przeszłości miejscowości i jej mieszkańców – docelowo do opracowania w formie np. stałej wystawy

Zasoby w zakresie infrastruktury, obiektów i terenu

- świetlica wiejska z terenem wokół świetlicy
- działki gminne niezagospodarowane, w tym jedna ze stawem w centrum miejscowości – jako przestrzeń do rozwoju
- przystanek autobusowy

- wytyczona przez Szczerzbowa trasa Mazurskiej Pętli Rowerowej
- krzyżujące się w centrum Szczerzbowa drogi powiatowe o numerach 1622N i 1739N

Zasoby ludzkie

- kwalifikacje zawodowe mieszkańców (doświadczenie w zakresie produkcji żywności, budownictwa, finansów, prawa itd.)
- różnorodność języków, którymi posługują się mieszkańcy (5 języków europejskich)
- różnorodne pochodzenie mieszkańców wzbogacające lokalną kulturę miejscowości (kultura, obyczaje, język, rękodzieło, kuchnia, wierzenia, tradycje)
- dyspozycyjność i zaangażowaniem liderekij grupy
- determinacja w dążeniu do rozwoju miejscowości
- zdolności komunikacyjne, poczucie wspólnoty i odpowiedzialności
- wykorzystywanie poszczególnych talentów i zainteresowań

Zasoby społeczne

- Koła Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich – w trakcie rejestracji
- brak własnych stowarzyszeń rekompensowany współpracą z OSP Wyszembork, Stowarzyszenie Blusztyn, Freunde Maserens, Stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020, Fundacja Orange Polska oraz Kołem Łowieckim Jeleń
- społeczność wielokulturowa, posługująca się wieloma językami, nastawiona na odzyskiwanie historii dawnych mieszkańców i samej miejscowości oraz budowanie współczesnej tożsamości, gdzie unikatowym atutem społeczności jest jej bogactwo kulturowe i różnorodność pochodzenia
- nieformalne tradycje lokalnej społeczności:
sprzątanie świata i cmentarza, wzajemna pomoc przy organizacji rodzinnych uroczystości jak chrzciny, stypy, spotkania ekumeniczne i spotkania „Kuchnie świata” bazujące na bogactwie kulturowym społeczności, inicjatywy historyczne

Rolnictwo

- głównie gleby orne średnio-dobre (IIIb), lekkie i średnie (glina lekka, piasek gliniasty)
- mieszkańcy zajmują się głównie uprawą oraz hodowlą krów- wieś ma 4 gospodarstwa rolne, w tym 3 uprawowe i jedno hodowlane

2.3. Analiza SWOT wsi Szczerzbowo

<p><u>MOCNE STRONY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • położenie miejscowości praktycznie przy szlaku Wielkich Jezior Mazurskich • bogate doświadczenie zawodowe mieszkańców, ich dyspozycyjność i determinacja • gotowość społeczności do zaangażowania w inicjatywy mające na celu odnowę miejscowości • środki finansowe gwarantowane w ramach funduszu sołeckiego • świetlica wiejska • czyste środowisko naturalne, brak przemysłu i innych czynników generujących zanieczyszczenia i hałas • walory przyrodnicze i krajobrazowe, stawy, tereny lesiste • spokój gwarantujący wypoczynek od zgiełku wynikający z oddalenia od ośrodków miejskich oraz ruchliwych dróg 	<p><u>SŁABE STRONY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brak agroturystyki i pozostałej oferty noclegowej dla turystów • brak infrastruktury turystycznej przeznaczonej dla rowerzystów • świetlica wiejska wymaga dużych nakładów pracy i środków przez wzgląd na zły stan techniczny budynku • nieużytki i miejsca niezagospodarowane szpecą wizerunek wsi • niska estetyka przestrzeni publicznych • niski przyrost naturalny, przewaga ludności w wieku poprodukcyjnym, • nieatrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu dla wszystkich grup wiekowych spowodowana nieostateczną infrastrukturą • niedostateczna infrastruktura w zakresie wodociągów i kanalizacji, szybkiego łącza internetowego, dróg, oświetlenia • brak ograniczenia tonażu i szybkości na szutrowych drogach powiatowych biegnących przez wieś skutkujące niebezpieczeństwem dla mieszkańców i turystów • brak włączenia do integracji wszystkich grup społecznych miejscowości,
<p><u>SZANSE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • położenie na trasie Mazurskiej Pętli Rowerowej • niezagospodarowane działki gminne w obrębie wsi 	<p><u>ZAGROŻENIA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wykluczenie komunikacyjne, • wykluczenie telekomunikacyjne • wyzwania dla drobnych gospodarstw rolnych (zmiany w przepisach, presja

<ul style="list-style-type: none"> • udział w programie Odnowy Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego • szansa na pozyskanie środków zewnętrznych z funduszy strukturalnych • gmina w programie Leader • powstający plan ogólny gminy • planowanie powołania KGW • współpraca ze środowiskami spoza obszaru sołectwa (fundacje, stowarzyszenia, OSP itd.) • wielokulturowość społeczności może przynieść innowacyjne rozwiązania • względna bliskość znanych ośrodków turystycznych (Mrągowo, Ryn), • pomoc finansowa i doradcza Urzędu Gminy w Mrągowie, • wspieranie przez samorząd inicjatyw lokalnych, • możliwość inwestycji zwłaszcza pod kątem usług turystycznych, • wzrastająca aktywizacja mieszkańców 	<p>społeczna)</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak środków w budżecie gminy na dofinansowanie i prefinansowanie projektów lokalnych, • niestabilna sytuacja (polityczna i gospodarcza) w kraju oraz częste zmiany w prawie (finanse publiczne, polityka podatkowa) • uciążliwe prawo budowlane, • ryzyko utracenia spójnego wizerunku miejscowości poprzez nowoczesne budownictwo, niewpasowane stylistyką w tradycyjną zabudowę Szczerzbowa, brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego • niż demograficzny i emigracja mieszkańców, • duża konkurencyjność oferty turystycznej w regionie • trudności w skoordynowaniu działań pomiędzy podmiotami decyzyjnymi – Gmina, Starostwo, Urząd Marszałkowski, Zarząd Dróg Powiatowych, Energa
---	---

Tempo rozwoju społeczno-gospodarczego wsi będzie zależało od umiejętności zarówno samorządu lokalnego, jak i społeczności lokalnej. Istotne jest też skoordynowanie działań administracji samorządowej, rządowej oraz jednostek zarządzających dostawami energii, wody itd. W oparciu o dokonaną analizę SWOT wyróżniono najistotniejsze elementy pro-rozwojowe oraz bariery rozwoju w sferach społecznej i gospodarczej.

2.4. Analiza zasobów miejscowości Szczerzbowo – misja i wizja rozwoju

Misja:

Szczerzbowo tradycyjnym domem w nowoczesnych czasach.

Wizja:

Szczerzbowo to miejsce wielokulturowe z unikatowym krajobrazem i zaangażowaną społecznością, która wspólnie kreuje komfortowe warunki do życia oraz gościnną przestrzeń dla przyjaciół i turystów.

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co wyróżnia wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - unikatowy układ przestrzenny - walory krajobrazowe - wielokulturowość - brak elementów degradujących tradycyjny krajobraz wiejski 	Co ma wyróżniać wieś?	<ul style="list-style-type: none"> - zadbane przestrzeń wsi z zachowaniem unikatowych walorów - agroturystyka - rodzima zieleń w ogólnodostępnych przestrzeniach - infrastruktura wypoczynkowa i obsługowa dla rowerzystów - zagospodarowane tereny publiczne - wyremontowana świetlica jako centrum życia społecznego wsi z dobrze urządzonej przestrzenią przy świetlicy - nowa architektura wkomponowana w krajobraz wiejski - lokalna społeczność współdziałająca w oparciu o wspólne poczucie norm i wartości
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowa - rolnicza - ochrony krajobrazu 	Jakie powinna pełnić funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowa, rezydencjalna - rolnicza

	<p>kulturowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekreacyjna 		<ul style="list-style-type: none"> - agroturystyczna, - rekreacyjna - ochrony krajobrazu kulturowego - społeczno-kulturowa
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - pracownicy - emeryci - renciści - rolnicy - małe dzieci i uczniowie 	Kim mogą być mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy tworzący społeczność pełną szacunku i zaufania, wspólnie działający na rzecz rozwoju społecznego i infrastrukturalnego miejscowości - mieszkańcy świadomi swoich atutów i pielęgnujący swoją lokalną tożsamość
Co daje utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> - rolnictwo - zatrudnienie w sektorze prywatnym - emerytury, renty, zasiłki 	Co powinno dawać utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> - agroturystyka - rolnictwo - własna działalność gospodarcza - nowoczesne formy pracy (praca zdalna) - zatrudnienie w okolicznych zakładach pracy - emerytury, renty, zasiłki
Jak zorganizowani są mieszkańcy wsi?	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Sołecka - Grupa Odnowy Wsi - nieformalne grupy osób skupionych wokół poszczególnych zagadnień (np. historia, integracja, sprzątanie świata) - grupy w mediach społecznościowych i na platformach komunikacyjnych 	W jaki sposób powinna być zorganizowana wieś oraz mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> - wszystkie dotychczasowe a dodatkowo: - Koło Gospodyń Wiejskich - stowarzyszenia własne lub dobra współpraca z już istniejącymi
Sposoby rozwiązywania	<ul style="list-style-type: none"> - zebrania wiejskie - indywidualne interwencje 	W jaki sposób powinny być	<ul style="list-style-type: none"> - wszystkie dotychczasowe a dodatkowo:

problemów?	w Urzędzie Gminy, Starostwie i Urzędzie Marszałkowskim, - zaangażowanie sołtysa, - samopomoc sąsiedzka oparta o życzliwość	rozwiązane problemy?	- operatywna społeczność - zaangażowanie rady sołeckiej i grupy odnowy wsi - spotkania indywidualne z mieszkańcami - zbieranie opinii (sondy, ankiety) - platformy komunikacji
Jak wygląda wieś?	- miejscowość i obejścia ogólnie zadbane - budynki stare, oryginalne, większość w stanie dobrym i bardzo dobrym - zabudowa zwarta - słaby poziom techniczny dróg	Jak powinna wyglądać wieś?	- estetyczna - dużo zieleni - zadbane posesje - mała architektura - nowe obiekty rekreacyjne, infrastruktura dla rowerzystów - zachowany oryginalny układ przestrzenny i spójna estetyka wiejska
Jaki jest stan środowiska wsi?	- brak kanalizacji w budynku gminnym - bioróżnorodność - stawy wiejskie	Jaki powinien być stan środowiska?	- wykorzystanie walorów otoczenia - kanalizacja w budynku użyteczności publicznej - zregenerowana sieć energetyczna - zmodernizowane drogi powiatowe - rodzima roślinność wprowadzona w dostępnych przestrzeniach - biocentryczność - nowoczesne ekologiczne rozwiązania w przestrzeniach prywatnych i publicznych
Jakie jest rolnictwo?	- pojedyncze gosp. o niskim poziomie produkcji	Jakie powinno być rolnictwo?	- ekologiczne, zmodernizowane i innowacyjne - dochodowe

			<ul style="list-style-type: none"> - nie pogarszające stanu otoczenia wsi - oferujące produkty turystyczne (agroturystyka, lokalna żywność, usługi rekreacyjne)
Jakie są możliwości komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none"> - autobus szkolny - transport własny - brak komunikacji publicznej - drogi powiatowe trudnoprzejezdne podczas opadów śniegu i deszczu, - przystanek autobusowy - szlak Mazurskiej Pętli Rowerowej 	Jakie powinny być możliwości komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none"> - regularne połączenia autobusowe - nowy, doświetlony przystanek autobusowy - zmodernizowane drogi - infrastruktura rowerowa
Co proponujemy dzieciom oraz młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> - położenie na szlaku Mazurskiej Pętli Rowerowej - brak własnych ofert dla dzieci i młodzieży 	Co proponujemy dzieciom oraz młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> - wyremontowana i wyposażona świetlica wiejska - zagospodarowana przestrzeń wokół świetlicy, dostosowana do potrzeb dzieci i młodzieży - infrastruktura rekreacyjna, sprzyjająca pozytywnej integracji

3. Planowane przedsięwzięcia – opis i kosztorys

3.1 Budowa przystanku autobusowego w nowej lokalizacji

W Szczerzbowie znajduje się jeden przystanek komunikacyjny, który usytuowany jest na działce nr ewidencyjny 99, bezpośrednio przy skrzyżowaniu dróg powiatowych nr 1622N oraz 1739N. Praktyka pokazuje, że lokalizacja tego przystanku nie jest optymalna, a sam przystanek jest w nienajlepszym stanie technicznym i wymaga prac modernizacyjnych. Obecny przystanek znajduje się przy stawie wiejskim, co generuje potencjalne zagrożenia dla dzieci i niepokój ich rodziców. Obiekt podlega też erozji ze względu na

dużą wilgoć i podmarzanie. Na istniejącą infrastrukturę w obecnej lokalizacji mieszkańcy mają nową koncepcję, a sam przystanek postanowili przenieść na działkę położoną po przeciwległej stronie drogi (działka o nr ewidencyjnym 80). Nowa lokalizacja przystanku jest dużo wygodniejsza i bezpieczniejsza w użytkowaniu. Ponieważ z przystanku korzysta głównie młodzież oczekująca na autobus szkolny, parametry techniczne i bezpieczeństwa przystanku są bardzo istotne. Na działce o nr ew. 80 planuje się postawienie zupełnie nowego obiektu, utrzymanego w rustykalnym stylu, nawiązującego poszczególnymi elementami rozwiązań architektonicznych do tradycyjnej zabudowy Szczerzbowa. Wokół przystanku pojawi się charakterystyczna dla obszarów wiejskich roślinność, w tym krzewy i byliny. Ponieważ przystanek komunikacyjny ma naturalną zdolność do skupiania na sobie uwagi mieszkańców, w jego przestrzeni pojawi tablica informacyjna, informująca o wszystkich istotnych kwestiach z życia sołectwa.

Budowa nowego przystanku autobusowego to zadanie priorytetowe dla społeczności lokalnej. Korzystać będą z niego wszyscy mieszkańcy, a w szczególności dzieci i młodzież zamieszkująca sołectwo. Przystanek ułatwi też podróżowanie zwiedzającym, zatem wpłynie korzystanie na rozwój infrastruktury kierowanej do turystów. Nowy obiekt podniesie estetykę miejscowości oraz korzystnie wpłynie na tradycyjny krajobraz wiejski.

Zakres prac obejmuje m.in:

- budowę wiaty przystankowej
- wyrównanie i uporządkowanie terenu
- utwardzenie nawierzchni
- nasadzenia roślinne (drzewa, krzewy, byliny)
- tablica informacyjna

Koszt szacunkowy inwestycji – 80 tys. zł

3.2 Zagospodarowanie terenu publicznego na działce nr 85/4 - wokół świetlicy wiejskiej

Teren wokół świetlicy wiejskiej w Szczerzbowie wymaga kompleksowego zagospodarowania. W chwili obecnej działka jest nieuporządkowana, nie ma na niej podziału na funkcjonalne strefy, nie ma elementów małej architektury ani nasadzeń upiększających tę ogólnodostępną przestrzeń. Mieszkańcy dysponują terenem z dużym potencjałem, który jest zupełnie niewykorzystany. Z powodu słabej jakości, jaką prezentuje działka przy świetlicy wiejskiej, nie odbywają się tu żadne prointegracyjne inicjatywy.

Planuje się w tym miejscu utworzyć przyjazną przestrzeń sprzyjającą integracji wszystkich pokoleń mieszkańców Szczerzbowa. Działka zostanie wyrównana, powstaną estetyczne ścieżki oraz nowy trawnik. Trawnik będzie służył również jako wielofunkcyjne boisko do aktywności sportowych: piłki nożnej, badmintona, siatkówki i koszykówki. Na tyłach placu sołectwo planuje posadowienie ściany do treningu w tenisa i squash'a. Takim sposobem uda się zaangażować dzieci i młodzież w dużo większy wachlarz zajęć rekreacyjnych, które do tej pory nie były dla nich dostępne. Wśród elementów małej architektury pojawi się oryginalna, murowana kuchnia polowa. W przestrzeń działki wkomponowane zostaną podstawowe elementy

wypoczynku – ławki, krzesła, stoły, estetyczne kosze do segregacji odpadów. Teren wydzielony zostanie wokół kwitnącymi drzewami (m.in. wiśnia) i krzewami (m.in. dereń) rodzimymi dla tej strefy klimatycznej, które zachowują swoje wartości estetyczne w jesiennym przebarwieniu, a zimą stanowią miejsce naturalnego pokarmu dla ptactwa oraz schronienie dla małych zwierząt. Rabaty z roślinnością miododajną zapewnią bazę pokarmową dla zapylaczy, wzbogacając tym lokalną bioróżnorodność. Zagospodarowanie działki w tak wyeksponowanym miejscu, wpłynie korzystnie na poprawę estetyki i atrakcyjności miejscowości, zarówno w oczach turystów jak i samych mieszkańców. Działanie realizowane będzie przy dużym współdziałaniu mieszkańców, co pogłębi ich integrację. Poprawa estetyki i funkcjonalności miejsca umożliwi organizację inicjatyw wiejskich, które będą uzupełnieniem oferty wydarzeń odbywających się w murach samej świetlicy.

Na potrzeby realizacji zadania mieszkańcy w ramach akcji społecznej oczyścili teren i przygotowali go pod dalsze działania. Sporządzony został również przez architekta krajobrazu projekt zagospodarowania na ww. zadanie.

Zakres prac obejmuje m.in.:

- prace przygotowawcze: wyrównanie i uporządkowanie terenu
- założenie ścieżki i nowego trawnika
- przygotowanie terenu pod rabaty
- nasadzenia roślinne (drzewa, krzewy, byliny)
- montaż murowanej kuchni polowej
- instalacja elementów małej architektury: ławeczki, stoły, krzesła, kosze
- wykonanie kompostownika
- wykonanie ścianki treningowej

Koszt szacunkowy inwestycji – 150 tys. zł

3.3. Rowerowa przystań nad stawem

W związku z tym, że przez Szczerzbowo poprowadzony jest bardzo popularny szlak Mazurskiej Pętli Rowerowej, mieszkańcy postanowili uzupełnić infrastrukturę wsi o elementy kierowane do odwiedzających miejscowość rowerzystów. Na działce nr 99, w miejscu obecnego przystanku autobusowego (patrz zadanie 3.1), planuje się stworzyć przestrzeń zachęcającą rowerzystów do wypoczynku. W sąsiedztwie wiejskiego stawu postawione zostaną ławeczki, stojaki na rowery oraz stacja naprawcza. Budowla po byłym przystanku autobusowym zostanie zmodernizowana i dostosowana do nowej funkcji – wiejskiego „sklepiku” postojowego. Obiekt zostanie udekorowany motywami nawiązującymi do turystyki rowerowej na Mazurach (np. murale). „Sklepik” będzie pod opieką osób działających w ramach lokalnego koła gospodyń wiejskich i będą w nim prezentowane wyroby rękodzielnicze oraz specjały sezonowe (świeże zioła, owoce prosto z sadu, domowe lemoniady itd.).

Rowerowa przystań będzie miejscem autoprezentacji mieszkańców, przestrzenią gdzie będą mogli nawiązywać znajomości z turystami i przedstawiać im walory swojej miejscowości oraz usług, jakie mogą świadczyć, w tym z zakresu agroturystyki. Mieszkańców wspomagać będzie tablica informacyjna, prezentująca dyskretne uroki miejscowości Szczerzbowo i jej interesującą historię. Dla rowerzystów przystań będzie kolejnym z atrakcyjnych miejsc, gdzie będzie można wypocząć, uzupełnić zapasy, naprawić drobne usterki rowerowe. Realizacja zadania wpłynie na podniesienie estetyki miejscowości, ponieważ w miejscu starego przystanku komunikacyjnego, pojawi się zmodernizowany „sklepik” postojowy, uzupełniony o funkcjonalne elementy małej architektury. Inwestycja podniesie jakość infrastruktury wiejskiej. Beneficjentami zadania będą zarówno rowerzyści podróżujący Mazurską Pętlą Rowerową, jak i mieszkańcy korzystający z potencjału możliwości, jaki oferować będzie rowerowa przystań nad wiejskim stawem.

Zakres prac obejmuje m.in:

- modernizacja budowli po byłym przystanku komunikacyjnym, dostosowanie do nowej funkcji
- wykonanie murali
- wykonanie i montaż tablicy informacyjnej
- instalacja elementów małej architektury: stacja naprawcza, ławeczki, kosze na śmieci, stojaki na rowery

Koszt szacunkowy inwestycji – 100 tys. zł

3.4 Zagospodarowanie stawu wiejskiego

Staw wiejski znajduje się w centralnej części miejscowości Szczerzbowo (działka o numerze ewidencyjnym 99), przy skrzyżowaniu dróg powiatowych 1622N oraz 1739N, na tej samej działce, na której planuje się zrealizować projekt rowerowej przystani. Staw jest niezwykle cennym elementem krajobrazu w tradycyjnej przestrzeni wiejskiej. Zbiornik tradycyjnie służący za wodopój ma bezcenne znaczenie dla miejscowej bioróżnorodności. Z jego brzegów obserwować można lokalnie pojawiające się gatunki ważek, ptactwa wodnego lub płazów (urokliwe wiosenne żabie koncerty). Zbiornik zachowany jest w tradycyjnym wiejskim stylu, porasta go charakterystyczna roślinność nadbrzeżna (pałka wodna) i podwodna.

Staw przez wzgląd na swoje położenie w centrum miejscowości, pośród tradycyjnych pruskich zabudowań, już w obecnej chwili ma w sobie olbrzymi potencjał rekreacyjno-wypoczynkowy. W ramach zagospodarowania planowana jest budowa drewnianego pomostu, będącego idealnym miejscem do wypoczynku i obserwacji przyrodniczych. Pomost wzniesiony będzie ponad lustro wody. Wykonany będzie z drewnianych desek przymocowanych do drewnianych bali wkopanych w ziemię na głębokość ok. 150 cm. Pokład pomostu zakończony będzie niewielkim podestem, na którym znajdować się będą ławki. Kładka zabezpieczona zostanie barierką. Z infrastruktury korzystać będą mieszkańcy oraz turyści, zwłaszcza osoby korzystające z Mazurskiej Pętli Rowerowej. Kładka będzie komplementarna wobec zadania 3.3 Rowerowa przystań nad stawem.

Zakres prac obejmuje m.in:

- dostawa oraz montaż: pomost drewniany
- instalacja elementów małej architektury: ławeczki

Koszt szacunkowy inwestycji – 70 tys. zł

3.5 Zagospodarowanie skwerku na skrzyżowaniu w centrum wsi

W centrum skrzyżowania dróg powiatowych w Szczerzbowie znajduje się mały plac – skwerek, będący działką znajdującą się w zasobach Gminy Mrągowo (dz. nr ew. 48). W ramach odnowy wsi mieszkańcy planują zagospodarować skwerek, po to aby utworzyć z niego dekoracyjną enklawę zieleni. Miejsce już częściowo porasta zasadzona przez mieszkańców roślinność, wymaga ona jednak uzupełnienia. W ramach zadania mieszkańcy planują posadzić krzewy niewysokich odmian oraz kolorowe byliny – tak aby nie zakłócać widoczności poruszającym się drogą przejezdnym. Miejsce zgodnie z koncepcją ma być pełne barw, w nawiązaniu do tradycyjnych kwietnych ogródków, które prowadzone były przez gospodynie przed wiejskimi chatami. Całość obudowana zostanie kostką granitową.

Zadanie pielęgnowane będzie przez mieszkańców w czynie społecznym. Wspólna pielęgnacja zieleni jest często okazją do zacieśniania więzi, rozmów i wymiany pomysłów. Realizacja podniesie estetykę przestrzeni publicznej w miejscowości Szczerbowo, co bezpośrednio przekłada się na jakość życia mieszkańców oraz rozwijanie wiejskiego krajobrazu z poszanowaniem jego tradycyjnych elementów.

Zakres prac obejmuje m.in:

- prace porządkowe
- nasadzenia krzewami niskich odmian oraz kolorowymi bylinami – kwiaty wiejskie
- ułożenie kostki granitowej wokół skwerku

Koszt szacunkowy inwestycji – 20 tys. zł

3.6 Zagospodarowanie szlaków spacerowych – zieleń i infrastruktura

Spółeczność Szczerzbowa ma swoje od lat wypracowane stałe trasy spacerowe. Większość z mieszkańców ma świadomość, jak ważne są przechadzki, zwłaszcza wśród osób, które ze względu na wykonywaną pracę mają raczej siedzący tryb życia. W ramach zagospodarowania szlaków spacerowych planuje się wykonanie prac porządkujących zieleń wzdłuż wytypowanych tras. Zarośla zostaną uporządkowane, a zieleń zostanie uzupełniona roślinnością rodzimą, typową dla wiejskiego krajobrazu. Nowe nasadzenia zostaną wykonane z wykorzystaniem roślin, które nie wymagają wielu prac pielęgnacyjnych w ciągu roku. Na trasach postawione zostaną tabliczki informacyjne, przedstawiające historię i ciekawostki sołectwa Szczerbowo, pojawi się też

mapa sołectwa, uwzględniająca wytyczone szlaki spacerowe. W dogodnych miejscach wśród zieleni posadowione zostaną drewniane ławeczki. W przestrzeń zostanie wkomponowana drewniana rzeźba.

Zakres prac obejmuje m.in:

- uporządkowanie istniejącej zieleni
- wykonanie nasadzeń
- wykonanie i montaż tablic informacyjnych
- instalacja elementów małej architektury: ławeczki, donice, kosze na śmieci, rzeźba

Koszt szacunkowy inwestycji – 15 tys. zł

3.7 Modernizacja dróg powiatowych

W Szczerzbowie krzyżują się dwie drogi powiatowe odpowiednio o numerach 1622N Wyszembork-Szczerzbowo-Słabowo oraz 1739N Sądry-Szczerzbowo-droga w kierunku cmentarza. Ze względu na zwartą zabudowę wsi, domostwa i budynki gospodarcze znajdują się blisko jezdni, po obu stronach ww. dróg. Mieszkańcy oceniają stan techniczny dróg jako zły. Drogi powodują duży dyskomfort dla wszystkich uczestników ruchu drogowego, zarówno pieszych jak i osoby poruszające się samochodami. Obecnie szerokość jezdni jest nieregularna, wynosi mniej więcej od 3,0 m do 4,0 m, a nawierzchnia jest żwirowo-gruntowa. Parametry te generują wiele kolizyjnych sytuacji, w tym zapadliska, zwłaszcza w okresach intensywnych opadów deszczu, śniegu oraz roztopów. Wśród mieszkańców pogłębia się poczucie wykluczenia komunikacyjnego obszarów wiejskich. Zmodernizowanie dróg powiatowych korzystnie wpłynie na poprawę komunikacji wieś-miasto, redukcję wykluczenia na wielu obszarach, poprawę jakości życia mieszkańców oraz dostępność do rynku pracy, usług i edukacji. Lepszy dojazd do miejscowości wygeneruje dodatkowy ruch turystyczny, co przełoży się na poprawę sytuacji ekonomicznej mieszkańców.

Mieszkańcy liczą na modernizację i przebudowę dróg oraz na ograniczenie szybkości i tonażu w granicach miejscowości Szczerzbowo. W zakresie szybkości i tonażu złożone zostało stosowne pismo. W zakresie parametrów technicznych dróg, w tym rodzaju nawierzchni, mieszkańcy planują utworzyć petycję.

Zakres prac obejmuje m.in:

- wykonanie nowych nawierzchni, najlepiej asfaltowych, w miarę możliwości o szerokości 4,5 do 5,0 z lokalnymi poszerzeniami na łukach oraz zjazdami z kostki brukowej
- wykonanie poboczy
- zabezpieczenie istniejących sieci
- odpowiednie oznakowanie, w tym ograniczenie prędkości i tonażu
- prace towarzyszące

Koszt szacunkowy inwestycji – 500 tys. zł

3.8 Budowa parkingu przy cmentarzu gminnym

Na terenie sołectwa Szczerbowo zlokalizowany jest historyczny cmentarz ewangelicki z XIX w (działka o nr ewidencyjnym 15/1), który dzięki staraniom mieszkańców został ponownie otwarty do pochówków. Cmentarz jest malowniczo położony, w lekkim oddaleniu od miejscowości, pośród pól i śródpolnych zadrzewień. Miejsce ma szansę stać się rozpoznawalną atrakcją wśród osób zainteresowanych historią dawnych Mazur. Mieszkańcy poświęcają dużo czasu i zaangażowania na renowację i pielęgnację cmentarza oraz zbieranie możliwie największej ilości danych historycznych na jego temat. Gmina Mrągowo wsparła te wysiłki m.in. poprzez utworzenie dojazdu do cmentarza. Aby miejsce było w pełni funkcjonalne, konieczne jest utworzenie małego parkingu, który m.in. zagwarantuje komfortowy dostęp karawanu do miejsc pochówku. W chwili obecnej jest to bardzo utrudnione. Do wykonania miejsc parkingowych konieczne jest uregulowanie kwestii własnościowych gruntów przeznaczonych pod zadanie, niwelacja terenu, usunięcie zakrzaczeń oraz wykonanie utwardzenia wjazdu i samej nawierzchni. Zadanie wpłynie na rozwój infrastruktury gminnej, polepszy komfort życia mieszkańców Szczerbowa oraz zabezpieczy możliwość przeprowadzenia godnego pochówku.

Zakres prac obejmuje m.in:

- usunięcie zakrzaczeń
- prace ziemne – niwelacja terenu
- utwardzenie wjazdu i nawierzchni parkingu – kruszywo łamane
- wykonanie obrzeży
- posadowienie dwóch ławeczek

Koszt szacunkowy inwestycji – 100 tys. zł

3.9 Remont zewnętrznej substancji budynku świetlicy (izolacja wilgociowa i ocieplenie)

Świetlica wiejska stanowi centrum życia społecznego mieszkańców wsi. To tutaj odbywają się spotkania dotyczące ważnych kwestii, warsztaty, zebrania, spotkania integracyjne. Świetlica wiejska jest miejscem rozmów, kuźnią lokalnych pomysłów, przestrzenią, gdzie idea zostaje wprowadzana w życie. Świetlica wiejska o odpowiednim standardzie zawsze wspiera rozwój społeczności lokalnych. Budynek świetlicy w Szczerbowie przeszedł gruntowny remont wnętrza. Z obiektu o bardzo złym stanie technicznym, powstało lokalne centrum społeczne. Obecnie istnieje duża potrzeba przeprowadzenia remontu zewnętrznej substancji budynku, ze szczególnym uwzględnieniem izolacji wilgociowej i ocieplenia. Obiekt ma już 100 lat i wymaga przeprowadzenia prac modernizacyjnych, które zabezpieczą go przed dalszą erozją oraz spowodują, że budynek odzyska dawny blask.

Zakres prac obejmuje m.in:

- przygotowanie budynku do remontu:

wykonanie inwentaryzacji stanu technicznego elewacji, oczyszczenie elewacji, zabezpieczenie stolarki drzwiowej i okiennej

- naprawa i wzmocnienie konstrukcji:

uzupełnienie ubytków w murze, naprawa uszkodzonych elementów konstrukcyjnych

- izolacja wilgociowa:

wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, montaż drenażu opaskowego wokół budynku

- ocieplenie budynku:

montaż wybranego ocieplenia

- hydroizolacja dachu:

sprawdzenie stanu pokrycia dachowego, konieczne prace

- wykończenie elewacji:

impregnacja elewacji, montaż elementów ozdobnych

- prace dodatkowe:

montaż opasek wokół budynku, zielone prace wokół budynku

Koszt szacunkowy inwestycji – 200 tys. zł

3.10 Budowa parkingu przy świetlicy wiejskiej

Mieszkańcy Szczerzbowa coraz chętniej spotykają się w świetlicy wiejskiej – zwłaszcza po remoncie wnętrza, które zostało wykonane w 2024 r. Biorąc pod uwagę przyszłe planowane realizacje (remont z zewnątrz budynku, zagospodarowanie działki przy świetlicy, inicjatywa organizacji systematycznych spotkań), koniecznym okazało się wygospodarowanie miejsc parkingowych, nie tylko dla mieszkańców wsi, ale również dla odwiedzających to miejsce gości. Obecnie samochody pozostawiane są w dostępnych miejscach, na ogół przy okolicznych poboczach, co utrudnia i dezorganizuje ruch pojazdów w tej okolicy. Dostępne miejsca parkingowe zabezpieczą ruch drogowy oraz korzystnie wpłyną na poczucie ładu przestrzennego w miejscowości.

Zakres prac obejmuje m.in:

- wytypowanie lokalizacji pod parking

- uregulowanie kwestii własnościowych

- ewentualne prace porządkowe – w tym usunięcie zakrzaczeń

- prace ziemne – niwelacja terenu

- utwardzenie wjazdu i nawierzchni parkingu – kruszywo łamane

- wykonanie obrzeży

Koszt szacunkowy inwestycji – 100 tys. zł

3.11 Zestawienie planowanych realizacji

Poniższe zestawienie planowanych realizacji jest projektem ambitnym, zwłaszcza biorąc pod uwagę 6-letni okres obowiązywania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości. Mieszkańcy, we współpracy z samorządami, zamierzają zwiększyć maksymalnie swoje szanse na realizację jak największej ilości zadań, stąd planuje się realizację nie tylko ze środków budżetu Gminy Mrągowo oraz Funduszu Sołeckiego Szczerzbowa, ale również ze wszelkich możliwych źródeł pozyskania funduszy zewnętrznych jak np. konkurs „Aktywna Wieś Warmii Mazur i Powiśla”, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 i inne. Mieszkańcy będą też zabiegać o zaangażowanie finansowe powiatu mrągowskiego (drogi), darczyńców prywatnych oraz deklarują duży wkład własny w formie czynów społecznych.

Lp.	Nazwa zadania	Planowany czas realizacji
1	Budowa przystanku autobusowego w nowej lokalizacji	2025 - 2031
2	Zagospodarowanie terenu publicznego na działce nr 85/4 - wokół świetlicy wiejskiej	2025 - 2031
3	Rowerowa przystań nad stawem	2025 - 2031
4	Zagospodarowanie stawu wiejskiego	2025 - 2031
5	Zagospodarowanie skwerku na skrzyżowaniu w centrum wsi	2025 - 2031
6	Zagospodarowanie szlaków spacerowych – zieleń i infrastruktura	2025 - 2031
7	Modernizacja dróg powiatowych	2025 - 2031
8	Budowa parkingu przy cmentarzu gminnym	2025 - 2031
9	Remont zewnętrznej substancji budynku świetlicy (izolacja wilgociowa i ocieplenie)	2025 - 2031
10	Budowa parkingu przy świetlicy wiejskiej	2025 - 2031

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Szczerzbowo na lata 2025-2031

W ramach inicjatywy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego pod nazwą „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla”, Sołectwo Szczerzbowo zostało zakwalifikowane do konkursu, w ramach którego pozyskuje dofinansowanie ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych.

Sołectwo Szczerzbowo nie miało dotychczas uchwalonego Planu Odnowy Miejscowości, który jest obligatoryjnym dokumentem w procesie aplikowania o fundusze zewnętrzne w ramach inicjatywy odnowy wsi. Aby Gmina Mrągowo mogła wnioskować o dofinansowanie do projektów realizowanych w miejscowości Szczerzbowo w ramach inicjatywy odnowa wsi, nastąpiła konieczność uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Szczerzbowo.

Wójt Gminy Mrągowo
Piotr Piercewicz